

നീലനിൽനിന്ന് നീലനിലേയ്ക്ക്

കെ. രാജേശ്വരി

നീലനിരനിൽ നീലനിലേയ്ക്ക്

കെ. രാജേശ്വരി

(മലയാളം: ലേഖനം)

© 2025, Adv. A. Jayasankar

The electronic versions have been created by making use of the production infrastructure of **River Valley Technologies**.

The electronic versions were generated from sources marked up in **L^AT_EX** in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using **X_YT_EX** from **T_EXLive** 2020 and the cloud framework, **Ithal** (ഇതൾ). The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by **Rachana Institute of Typography**. The font used for Latin script was **Linux Libertine** developed by Philipp H. Poll.

The electronic versions are released under the provisions of **Creative Commons Attribution Non-commercial ShareAlike** license for free download and usage.

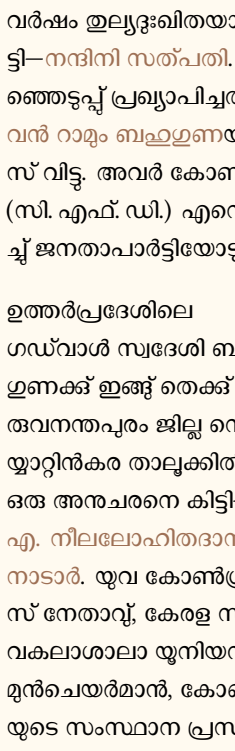
Cover: **Glass and Water Bottle**, a painting by **Juan Gris** (1887–1927). The image is taken from **Wikimedia Commons** and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

നീലനിൽനിന്ന് നീലനിലേയ്ക്ക്

ഹോമാവതി നന്ദൻ ബഹുഗുണ

രാവസ്ഥയുടെ ആദ്യനാളുകളിൽ ബഹുഗുണ സഞ്ജയ്ഗാന്ധിയുടെ കണ്ണിലെ കരടായി. അചിരേണെ ടിയാന്റെ കസേരയും പോയി. അമർഷം ഉള്ളിലൊതുക്കി തക്കംപാർത്തിരുന്ന ബഹുഗുണക്ക് അടുത്ത വർഷം തുല്യദുഃഖിതയായ ഒരു കൂട്ടുകാരിയെ കിട്ടി—**നന്ദിനി സത്പതി**. 1977 ജനുവരിയിൽ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രഖ്യാപിച്ചതിന് തൊട്ടുപിന്നാലെ **ജഗ്ജീവൻ റാം റാം ബഹുഗുണയും നന്ദിനിയും** കോൺഗ്രസ് വിട്ടു. അവർ കോൺഗ്രസ് ഫോർ ഡമോക്രസി (സി. എഫ്. ഡി.) എന്നൊരു കക്ഷി രൂപവത്ക്കരിച്ച് ജനതാപാർട്ടിയോടു സഖ്യം ചെയ്തു.

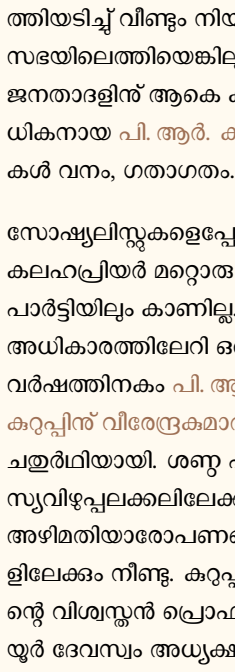
ഉത്തർപ്രദേശിലെ ഗഡ്വാൾ സ്വദേശി ബഹുഗുണക്ക് ഇങ്ങ് തെക്ക് തിരുവനന്തപുരം ജില്ല നെ യൂറ്റിൻകര താലൂക്കിൽ ഒരു അനുചരനെ കിട്ടി—**എ. നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. യുവ കോൺഗ്രസ് നേതാവ്, കേരള സർവകലാശാലാ യൂനിയൻ മുൻ ചെയർമാൻ, കോൺഗ്രസ് ഫോർ ഡമോക്രസിയുടെ സംസ്ഥാന പ്രസിഡന്റായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട നീലൻ കോവളം നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ നിന്ന് നിയമസഭയിലേക്ക് ജയിച്ചു.

സഞ്ജയ്ഗാന്ധി

രൂപവത്ക്കരിച്ചു. ബഹുഗുണ ചരൺസിംഗിനൊപ്പം നിന്നു. നീലനും ഒപ്പം നിന്നു. മൂന്നുമാസത്തിനകം ചരൺസിംഗുമായി തെറ്റി ബഹുഗുണ കോൺഗ്രസ്-ഐയിലേക്ക് തിരിച്ചുപോയി. സംശയമേന്തില്ലാതെ നീലനും കൂടെ പോയി. ആയിടക്ക് ഏതാനും ദിവസം സി. എച്ച്.എന്റെ മന്ത്രിസഭയിൽ അംഗമാകാനും കഴിഞ്ഞു. നിയമം, വിദ്യാഭ്യാസം, ജലസേചനം, തൊഴിൽ, ഭവനനിർമ്മാണം എന്നിങ്ങനെയുള്ള വകുപ്പുകളാണ് കൈയാളിയത്.

1979 അവസാനം ലോക്സഭയിലേക്ക് ഇടക്കാല തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടന്നു. തിരുവനന്തപുരത്ത് **കരുണാകരൻ** അവതരിപ്പിച്ച യുവപോരാളി—**നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. എതിരാളി സുപ്രസിദ്ധ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നേതാവ് **എം. എൻ. ഗോവിന്ദൻനായർ**, നാടാർ സമുദായം നീലനപിന്നിൽ ഉറച്ചുനിന്നപ്പോൾ തിരുവനന്തപുരത്ത് എം. എൻ. മലർന്നടിച്ച് വിന്നു. ഭൂരിപക്ഷം ഒരുലക്ഷം കടന്നു.

ജഗ്ജീവൻ റാം

ളിൽ ചേക്കേറി. 1982-ൽ ബഹുഗുണ ഡമോക്രാറ്റിക് സോഷ്യലിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുണ്ടാക്കിയപ്പോൾ നീലൻ ഡി. എസ്. പി.-യുടെ സംസ്ഥാന ചെയർമാനായി. രണ്ടുവർഷം കഴിഞ്ഞ് ബഹുഗുണയും നീലനും ലോക്സഭയിലേക്ക് മടങ്ങി. ബഹുഗുണയുടെ വാലായി പാർട്ടി വിട്ടു പാർട്ടി മാറ്റുന്ന നാടാരെ കോൺഗ്രസ് നേതാവ് പീതാംബരകുറുപ്പ് 'ചെറുഗുണ' എന്ന് പരിഹസിച്ചു.

1984-ൽ തിരുവനന്തപുരത്ത് ശക്തമായ ത്രി കോണിൽസരം നടന്നു. സവർണ വോട്ടുകളിൽ നല്ലപങ്ക് ഹിന്ദു മുന്നണി പിടിച്ചു. ക്രിസ്ത്യൻ, മുസ്ലീം വോട്ടുകൾ കോൺഗ്രസും കൊണ്ടുപോയി. നാടാർ വോട്ട് നീലനും ചാൾസിനുമിടക്ക് ഭിന്നിച്ചു. ഫലം **എ. ചാൾസ്** ജയിച്ചു; നീലൻ തോറ്റു.

കരുണാകരൻ

1987-ൽ ലോക്സഭയിൽ ടി കണ്ണിൽ കോവളത്തു് മൽസരിച്ച് എം. എൽ. എ. ആയി. നായനാരുടെ മന്ത്രിസഭയിൽ സ്പോർട്സ്—യുവജനക്ഷേമ വകുപ്പുകൾ ഭരിച്ചു. 1988 മാർച്ച് 17-ന് **എച്ച്. എൻ. ബഹുഗുണ** ദിവംഗതനായി. അതോടെ നീലൻ രാഷ്ട്രീയമുറവും വഴികാട്ടിയും നഷ്ടമായി. 1989 ആകുമ്പോഴേക്കും ലോക്സഭ ജനതാദളിൽ ലയിച്ചു. നീലൻ ജനതാദൾക്കാരനായി.

1991-ൽ കോവളത്തുനിന്ന് വീണ്ടും ജയിച്ചെങ്കിലും കോടതി തെരഞ്ഞെടുപ്പ് അസാധുവാക്കി, എതിർ സ്ഥാനാർഥി ജോർജ്ജ് മസ്തീനെ വിജയിയായി പ്രഖ്യാപിച്ചു.

1996-ൽ മസ്തീനെ മലർത്തിയടിച്ച് വീണ്ടും നിയമസഭയിലെത്തിയെങ്കിലും മന്ത്രിയാകാനൊന്നില്ല. ജനതാദളിന് ആകെ കിട്ടിയ മന്ത്രിസ്ഥാനം വയോധികനായ **പി. ആർ. കുറുപ്പ്** കൈയടക്കി. വകുപ്പുകൾ വനം, ഗതാഗതം.

സോഷ്യലിസ്റ്റുകളെപ്പോലെ കലഹപ്രിയർ മറ്റൊരു പാർട്ടിയിലും കാണില്ല. അധികാരത്തിലേറി ഒരു വർഷത്തിനകം **പി. ആർ. കുറുപ്പിന് വിരോധകമാർ** ചതുർഥിയായി. ശബ്ദ പരസ്യവിപ്ലവക്കലിലേക്കും അഴിമതിയാരോപണങ്ങളിലേക്കും നിണ്ണു. കുറുപ്പിന്റെ വിശ്വസ്തൻ പ്രൊഫ. രാമൻ കർത്തയെ ഗുരുവായൂർ ദേവസ്വം അധ്യക്ഷസ്ഥാനത്തുനിന്നു പുറച്ചുപറ്റത്താക്കുന്നതിൽ വീരൻ വിജയിച്ചു. 1999 ജനുവരി ആകുമ്പോഴേക്കും രാജിവെക്കുകയല്ലാതെ കുറുപ്പിനുമുന്നിൽ ഒരു വഴിയുമില്ലാതായി.

പി. ആർ. കുറുപ്പ്

പദത്തിന് ആയുസ്സുണ്ടായുള്ളൂ. 2000 ഫെബ്രുവരിയിൽ **നളിനി നെറ്റോ**യും പ്രകൃതി ശ്രീവാസ്തവയും മന്ത്രിക്കെതിരെ ആരോപണമുന്നയിച്ച് മുഖ്യന് പരാതി നൽകി. പിന്നാക്കസമുദായക്കാർ മന്ത്രിക്കെതിരെ സവർണ ഗുഡ്വോലോചന എന്നൊക്കെ കേരള കുമുദി വിലപിച്ചെങ്കിലും വിലപോയില്ല. സി. പി. എം. ഉറച്ചുനിന്നു മുഖ്യമന്ത്രി നീലന്റെ രാജി ചോദിച്ചുവാങ്ങി.

നീലൻ-നളിനി വിവാദത്തെക്കുറിച്ച് അന്വേഷണം നടത്താൻ ജസ്റ്റിസ് ജി. ശശിധരനെ കമീഷനായി നിയമിച്ചതും വിവാദമായി. 'അടഞ്ഞ കോടതി' വിചാരണക്കായി നളിനി സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷ കമീഷൻ നിഷ്ക്കർഷണം തള്ളി. പക്ഷപാതപരമായ തീരുമാനങ്ങളിൽ പ്രതിഷേധിച്ച് നളിനി നെറ്റോ അന്വേഷണം ബഹിഷ്കരിച്ചു. മഹിളാ സംഘടനകൾ ജസ്റ്റിസ് ശശിധരന്റെ കോലം കത്തിച്ചു.

2001 മേയിൽ വീണ്ടും തെരഞ്ഞെടുപ്പ്. ജനാധിപത്യ മഹിളാഅസോസിയേഷന്റെ വരെ എതിർപ്പിനെ വിഗണിച്ച് കോവളത്തു് നീലനെ സ്ഥാനാർഥിയായാക്കാൻ ജനതാദൾ തീരുമാനിച്ചു. എതിരാളി കോൺഗ്രസിലെ **അൽഫോൾസാ ജോൺ**. ഭൂരിപക്ഷത്തിൽ ഇടിവുണ്ടായെങ്കിലും നീലൻതന്നെ ജയിച്ചു.

നായനാർ

പദത്തിന് ആയുസ്സുണ്ടായുള്ളൂ. 2000 ഫെബ്രുവരിയിൽ **നളിനി നെറ്റോ**യും പ്രകൃതി ശ്രീവാസ്തവയും മന്ത്രിക്കെതിരെ ആരോപണമുന്നയിച്ച് മുഖ്യന് പരാതി നൽകി. പിന്നാക്കസമുദായക്കാർ മന്ത്രിക്കെതിരെ സവർണ ഗുഡ്വോലോചന എന്നൊക്കെ കേരള കുമുദി വിലപിച്ചെങ്കിലും വിലപോയില്ല. സി. പി. എം. ഉറച്ചുനിന്നു മുഖ്യമന്ത്രി നീലന്റെ രാജി ചോദിച്ചുവാങ്ങി.

നീലൻ-നളിനി വിവാദത്തെക്കുറിച്ച് അന്വേഷണം നടത്താൻ ജസ്റ്റിസ് ജി. ശശിധരനെ കമീഷനായി നിയമിച്ചതും വിവാദമായി. 'അടഞ്ഞ കോടതി' വിചാരണക്കായി നളിനി സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷ കമീഷൻ നിഷ്ക്കർഷണം തള്ളി. പക്ഷപാതപരമായ തീരുമാനങ്ങളിൽ പ്രതിഷേധിച്ച് നളിനി നെറ്റോ അന്വേഷണം ബഹിഷ്കരിച്ചു. മഹിളാ സംഘടനകൾ ജസ്റ്റിസ് ശശിധരന്റെ കോലം കത്തിച്ചു.

2001 മേയിൽ വീണ്ടും തെരഞ്ഞെടുപ്പ്. ജനാധിപത്യ മഹിളാഅസോസിയേഷന്റെ വരെ എതിർപ്പിനെ വിഗണിച്ച് കോവളത്തു് നീലനെ സ്ഥാനാർഥിയായാക്കാൻ ജനതാദൾ തീരുമാനിച്ചു. എതിരാളി കോൺഗ്രസിലെ **അൽഫോൾസാ ജോൺ**. ഭൂരിപക്ഷത്തിൽ ഇടിവുണ്ടായെങ്കിലും നീലൻതന്നെ ജയിച്ചു.

സി. കെ. നാണു

ജനതാദൾ സംസ്ഥാന കമ്മിറ്റി കോവളത്തേക്ക് പ്രഖ്യാപിച്ച സ്ഥാനാർഥി എ. നീലലോഹിതദാസൻ നാടാരാണ്. സ്ഥാനാർഥിത്വം പ്രഖ്യാപിച്ച ശേഷം സ്വയം പിന്മാറ്റമെന്ന് നീലൻ വാക്കുകൊടുത്തിരുന്നുവെന്നാണ് **വിരോധകമാർ** പറയുന്നത്. തന്നെ അവഹേളിക്കാൻവേണ്ടി വീരൻ കള്ളംപറയുന്നുവെന്നാണ് **നീലലോഹിതന്റെ** ഭാഷ്യം. ഏപ്രിൽ മൂന്നാംതീയതി അദ്ദേഹം എം. എൽ. എ. സ്ഥാനം രാജിവെച്ചു. അന്നുതന്നെ കോവളത്തു് സ്വതന്ത്രസ്ഥാനാർഥിയായി പത്രിക കൊടുത്തു.

ഏതായാലും റൂഫസ് ദാനിയേൽ എന്നൊരു പുമാനാണ് ജനതാദൾ സ്ഥാനാർഥിയായി 'കുറുയേ' നിയ കർഷകസ്റ്റീ' അടയാളത്തിൽ കോവളത്തു് മൽസരിക്കുന്നത്. വെങ്ങോന്തർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തു് പ്രസിഡന്റായിരുന്നിട്ടുള്ളയാളാണ് റൂഫസ്. കോൺഗ്രസുകാരൻ. യു. ഡി. എഫ്. സ്ഥാനാർഥിയാകാൻ അപേക്ഷ കൊടുത്തു് നിരാശനായി നിൽക്കുമ്പോഴാണ് ജനതാദളുകാർ പിടികൂടി സ്ഥാനാർഥിയായിത്തീർന്നത്.

വിരോധകമാർ

ദിച്ചു. നാണവേട്ടൻ സവിനയം നിരസിച്ചു. അങ്ങനെയാണ് റൂഫസ് ദാനിയേലിനെ തേടിപ്പോകേണ്ടിവന്നത്.

ഐക്യജനാധിപത്യമുന്നണി, ലത്തീൻ കത്തോലിക്കർക്ക് സംവരണം ചെയ്ത മണ്ഡലമാണ് കോവളം. 1991-ലും 96-ലും ജോർജ്ജ് മസ്തീൻ, 2001-ൽ അൽഫോൾസാ ജോൺ. ഇത്തവണ **ജോർജ്ജ് മെല്ലിയർ** ആണ് യു. ഡി. എഫ്. സ്ഥാനാർഥി.

ജോർജ്ജ് മേല്ലിയർ

പോരാട്ടം!

ജനതാദളിന്റെ പ്രാദേശിക നേതാക്കൾ ഒന്നടങ്കം പാർട്ടിയിൽനിന്ന് രാജിവെച്ച് നീലന്റെ വിജയത്തിനായി രംഗത്തിറങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. നീലന്റെ വ്യക്തിപ്രഭാവവും നാടാർ സമുദായ വികാരവും വോട്ടായി മാറിയാൽ, ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കെതിരെ ഹിന്ദുവിനെ സഹായിക്കാൻ ബി. ജെ. പി. കൂടി തയ്യാറായാൽ കോവളത്തു് അട്ടിമറി നടക്കും. മുൻവരിക്കൽ **എം. കഞ്ഞു കൃഷ്ണനാടാർ** കോൺഗ്രസ് റൈലായി കോവളത്തുനിന്ന് ജയിച്ചിട്ടുണ്ട്. തൊട്ടടുത്ത പാറശ്ശാല മണ്ഡലത്തിൽ **സുന്ദരൻ നാടാർ** റൈലായി മൽസരിച്ച് ജയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കോവളത്തെ അങ്കത്തട്ടിൽ പതറാതെ നിൽക്കുന്നു, **നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. **നളിനി നെറ്റോ** ചീഫ് ഇലക്ടറൽ ഓഫീസറായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജയിക്കേണ്ടതു് നീലന്റെ അഭിമാനപ്രശ്നമാണ്. **ഇന്ദിരാഗാന്ധി**യുമായി പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞ ശേഷം (1980) പ്രതികൂല സ്വാഹചര്യങ്ങളോടു പടവെട്ടി ഗഡ്വാളിൽനിന്ന് ജയിച്ച **ബഹുഗുണ**യുടെ വീരസ്തരണ ചെറുഗുണക്ക് ആവേശം പകരും, തീർച്ച!

എം. കഞ്ഞു കൃഷ്ണനാടാർ

രാഷ്ട്രീയത്തേക്കാൾ സാമുദായിക വികാരമാണ് കോവളത്തെ നയിക്കുക. ലത്തീൻകാരൻ **ജോർജ്ജ് മേല്ലിയർ**, ക്രിസ്ത്യൻ നാടാർ റൂഫസ് ദാനിയേൽ, ഹിന്ദു നാടാർ **നീലലോഹിതദാസൻ**. തുല്യശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മല്ലയുദ്ധം

വി. എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ

കോവളത്തെ അങ്കത്തട്ടിൽ പതറാതെ നിൽക്കുന്നു, **നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. **നളിനി നെറ്റോ** ചീഫ് ഇലക്ടറൽ ഓഫീസറായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജയിക്കേണ്ടതു് നീലന്റെ അഭിമാനപ്രശ്നമാണ്. **ഇന്ദിരാഗാന്ധി**യുമായി പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞ ശേഷം (1980) പ്രതികൂല സ്വാഹചര്യങ്ങളോടു പടവെട്ടി ഗഡ്വാളിൽനിന്ന് ജയിച്ച **ബഹുഗുണ**യുടെ വീരസ്തരണ ചെറുഗുണക്ക് ആവേശം പകരും, തീർച്ച!

എം. കഞ്ഞു കൃഷ്ണനാടാർ

രാഷ്ട്രീയത്തേക്കാൾ സാമുദായിക വികാരമാണ് കോവളത്തെ നയിക്കുക. ലത്തീൻകാരൻ **ജോർജ്ജ് മേല്ലിയർ**, ക്രിസ്ത്യൻ നാടാർ റൂഫസ് ദാനിയേൽ, ഹിന്ദു നാടാർ **നീലലോഹിതദാസൻ**. തുല്യശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മല്ലയുദ്ധം

വി. എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ

കോവളത്തെ അങ്കത്തട്ടിൽ പതറാതെ നിൽക്കുന്നു, **നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. **നളിനി നെറ്റോ** ചീഫ് ഇലക്ടറൽ ഓഫീസറായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജയിക്കേണ്ടതു് നീലന്റെ അഭിമാനപ്രശ്നമാണ്. **ഇന്ദിരാഗാന്ധി**യുമായി പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞ ശേഷം (1980) പ്രതികൂല സ്വാഹചര്യങ്ങളോടു പടവെട്ടി ഗഡ്വാളിൽനിന്ന് ജയിച്ച **ബഹുഗുണ**യുടെ വീരസ്തരണ ചെറുഗുണക്ക് ആവേശം പകരും, തീർച്ച!

എം. കഞ്ഞു കൃഷ്ണനാടാർ

രാഷ്ട്രീയത്തേക്കാൾ സാമുദായിക വികാരമാണ് കോവളത്തെ നയിക്കുക. ലത്തീൻകാരൻ **ജോർജ്ജ് മേല്ലിയർ**, ക്രിസ്ത്യൻ നാടാർ റൂഫസ് ദാനിയേൽ, ഹിന്ദു നാടാർ **നീലലോഹിതദാസൻ**. തുല്യശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മല്ലയുദ്ധം

വി. എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ

കോവളത്തെ അങ്കത്തട്ടിൽ പതറാതെ നിൽക്കുന്നു, **നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. **നളിനി നെറ്റോ** ചീഫ് ഇലക്ടറൽ ഓഫീസറായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജയിക്കേണ്ടതു് നീലന്റെ അഭിമാനപ്രശ്നമാണ്. **ഇന്ദിരാഗാന്ധി**യുമായി പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞ ശേഷം (1980) പ്രതികൂല സ്വാഹചര്യങ്ങളോടു പടവെട്ടി ഗഡ്വാളിൽനിന്ന് ജയിച്ച **ബഹുഗുണ**യുടെ വീരസ്തരണ ചെറുഗുണക്ക് ആവേശം പകരും, തീർച്ച!

എം. കഞ്ഞു കൃഷ്ണനാടാർ

രാഷ്ട്രീയത്തേക്കാൾ സാമുദായിക വികാരമാണ് കോവളത്തെ നയിക്കുക. ലത്തീൻകാരൻ **ജോർജ്ജ് മേല്ലിയർ**, ക്രിസ്ത്യൻ നാടാർ റൂഫസ് ദാനിയേൽ, ഹിന്ദു നാടാർ **നീലലോഹിതദാസൻ**. തുല്യശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മല്ലയുദ്ധം

വി. എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ

കോവളത്തെ അങ്കത്തട്ടിൽ പതറാതെ നിൽക്കുന്നു, **നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. **നളിനി നെറ്റോ** ചീഫ് ഇലക്ടറൽ ഓഫീസറായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജയിക്കേണ്ടതു് നീലന്റെ അഭിമാനപ്രശ്നമാണ്. **ഇന്ദിരാഗാന്ധി**യുമായി പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞ ശേഷം (1980) പ്രതികൂല സ്വാഹചര്യങ്ങളോടു പടവെട്ടി ഗഡ്വാളിൽനിന്ന് ജയിച്ച **ബഹുഗുണ**യുടെ വീരസ്തരണ ചെറുഗുണക്ക് ആവേശം പകരും, തീർച്ച!

എം. കഞ്ഞു കൃഷ്ണനാടാർ

രാഷ്ട്രീയത്തേക്കാൾ സാമുദായിക വികാരമാണ് കോവളത്തെ നയിക്കുക. ലത്തീൻകാരൻ **ജോർജ്ജ് മേല്ലിയർ**, ക്രിസ്ത്യൻ നാടാർ റൂഫസ് ദാനിയേൽ, ഹിന്ദു നാടാർ **നീലലോഹിതദാസൻ**. തുല്യശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മല്ലയുദ്ധം

വി. എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ

കോവളത്തെ അങ്കത്തട്ടിൽ പതറാതെ നിൽക്കുന്നു, **നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. **നളിനി നെറ്റോ** ചീഫ് ഇലക്ടറൽ ഓഫീസറായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജയിക്കേണ്ടതു് നീലന്റെ അഭിമാനപ്രശ്നമാണ്. **ഇന്ദിരാഗാന്ധി**യുമായി പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞ ശേഷം (1980) പ്രതികൂല സ്വാഹചര്യങ്ങളോടു പടവെട്ടി ഗഡ്വാളിൽനിന്ന് ജയിച്ച **ബഹുഗുണ**യുടെ വീരസ്തരണ ചെറുഗുണക്ക് ആവേശം പകരും, തീർച്ച!

എം. കഞ്ഞു കൃഷ്ണനാടാർ

രാഷ്ട്രീയത്തേക്കാൾ സാമുദായിക വികാരമാണ് കോവളത്തെ നയിക്കുക. ലത്തീൻകാരൻ **ജോർജ്ജ് മേല്ലിയർ**, ക്രിസ്ത്യൻ നാടാർ റൂഫസ് ദാനിയേൽ, ഹിന്ദു നാടാർ **നീലലോഹിതദാസൻ**. തുല്യശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മല്ലയുദ്ധം

വി. എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ

കോവളത്തെ അങ്കത്തട്ടിൽ പതറാതെ നിൽക്കുന്നു, **നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. **നളിനി നെറ്റോ** ചീഫ് ഇലക്ടറൽ ഓഫീസറായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജയിക്കേണ്ടതു് നീലന്റെ അഭിമാനപ്രശ്നമാണ്. **ഇന്ദിരാഗാന്ധി**യുമായി പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞ ശേഷം (1980) പ്രതികൂല സ്വാഹചര്യങ്ങളോടു പടവെട്ടി ഗഡ്വാളിൽനിന്ന് ജയിച്ച **ബഹുഗുണ**യുടെ വീരസ്തരണ ചെറുഗുണക്ക് ആവേശം പകരും, തീർച്ച!

എം. കഞ്ഞു കൃഷ്ണനാടാർ

രാഷ്ട്രീയത്തേക്കാൾ സാമുദായിക വികാരമാണ് കോവളത്തെ നയിക്കുക. ലത്തീൻകാരൻ **ജോർജ്ജ് മേല്ലിയർ**, ക്രിസ്ത്യൻ നാടാർ റൂഫസ് ദാനിയേൽ, ഹിന്ദു നാടാർ **നീലലോഹിതദാസൻ**. തുല്യശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മല്ലയുദ്ധം

വി. എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ

കോവളത്തെ അങ്കത്തട്ടിൽ പതറാതെ നിൽക്കുന്നു, **നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. **നളിനി നെറ്റോ** ചീഫ് ഇലക്ടറൽ ഓഫീസറായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജയിക്കേണ്ടതു് നീലന്റെ അഭിമാനപ്രശ്നമാണ്. **ഇന്ദിരാഗാന്ധി**യുമായി പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞ ശേഷം (1980) പ്രതികൂല സ്വാഹചര്യങ്ങളോടു പടവെട്ടി ഗഡ്വാളിൽനിന്ന് ജയിച്ച **ബഹുഗുണ**യുടെ വീരസ്തരണ ചെറുഗുണക്ക് ആവേശം പകരും, തീർച്ച!

എം. കഞ്ഞു കൃഷ്ണനാടാർ

രാഷ്ട്രീയത്തേക്കാൾ സാമുദായിക വികാരമാണ് കോവളത്തെ നയിക്കുക. ലത്തീൻകാരൻ **ജോർജ്ജ് മേല്ലിയർ**, ക്രിസ്ത്യൻ നാടാർ റൂഫസ് ദാനിയേൽ, ഹിന്ദു നാടാർ **നീലലോഹിതദാസൻ**. തുല്യശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മല്ലയുദ്ധം

വി. എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ

കോവളത്തെ അങ്കത്തട്ടിൽ പതറാതെ നിൽക്കുന്നു, **നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. **നളിനി നെറ്റോ** ചീഫ് ഇലക്ടറൽ ഓഫീസറായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജയിക്കേണ്ടതു് നീലന്റെ അഭിമാനപ്രശ്നമാണ്. **ഇന്ദിരാഗാന്ധി**യുമായി പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞ ശേഷം (1980) പ്രതികൂല സ്വാഹചര്യങ്ങളോടു പടവെട്ടി ഗഡ്വാളിൽനിന്ന് ജയിച്ച **ബഹുഗുണ**യുടെ വീരസ്തരണ ചെറുഗുണക്ക് ആവേശം പകരും, തീർച്ച!

എം. കഞ്ഞു കൃഷ്ണനാടാർ

രാഷ്ട്രീയത്തേക്കാൾ സാമുദായിക വികാരമാണ് കോവളത്തെ നയിക്കുക. ലത്തീൻകാരൻ **ജോർജ്ജ് മേല്ലിയർ**, ക്രിസ്ത്യൻ നാടാർ റൂഫസ് ദാനിയേൽ, ഹിന്ദു നാടാർ **നീലലോഹിതദാസൻ**. തുല്യശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മല്ലയുദ്ധം

വി. എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ

കോവളത്തെ അങ്കത്തട്ടിൽ പതറാതെ നിൽക്കുന്നു, **നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. **നളിനി നെറ്റോ** ചീഫ് ഇലക്ടറൽ ഓഫീസറായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജയിക്കേണ്ടതു് നീലന്റെ അഭിമാനപ്രശ്നമാണ്. **ഇന്ദിരാഗാന്ധി**യുമായി പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞ ശേഷം (1980) പ്രതികൂല സ്വാഹചര്യങ്ങളോടു പടവെട്ടി ഗഡ്വാളിൽനിന്ന് ജയിച്ച **ബഹുഗുണ**യുടെ വീരസ്തരണ ചെറുഗുണക്ക് ആവേശം പകരും, തീർച്ച!

എം. കഞ്ഞു കൃഷ്ണനാടാർ

രാഷ്ട്രീയത്തേക്കാൾ സാമുദായിക വികാരമാണ് കോവളത്തെ നയിക്കുക. ലത്തീൻകാരൻ **ജോർജ്ജ് മേല്ലിയർ**, ക്രിസ്ത്യൻ നാടാർ റൂഫസ് ദാനിയേൽ, ഹിന്ദു നാടാർ **നീലലോഹിതദാസൻ**. തുല്യശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മല്ലയുദ്ധം

വി. എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ

കോവളത്തെ അങ്കത്തട്ടിൽ പതറാതെ നിൽക്കുന്നു, **നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**. **നളിനി നെറ്റോ** ചീഫ് ഇലക്ടറൽ ഓഫീസറായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജയിക്കേണ്ടതു് നീലന്റെ അഭിമാനപ്രശ്നമാണ്. **ഇന്ദിരാഗാന്ധി**യുമായി പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞ ശേഷം (1980) പ്രതികൂല സ്വാഹചര്യങ്ങളോടു പടവെട്ടി ഗഡ്വാളിൽനിന്ന് ജയിച്ച **ബഹുഗുണ**യുടെ വീരസ്തരണ ചെറുഗുണക്ക് ആവേശം പകരും, തീർച്ച!

എം. കഞ്ഞു കൃഷ്ണനാടാർ

രാഷ്ട്രീയത്തേക്കാൾ സാമുദായിക വികാരമാണ് കോവളത്തെ നയിക്കുക. ലത്തീൻകാരൻ **ജോർജ്ജ് മേല്ലിയർ**, ക്രിസ്ത്യൻ നാടാർ റൂഫസ് ദാനിയേൽ, ഹിന്ദു നാടാർ **നീലലോഹിതദാസൻ**. തുല്യശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മല്ലയുദ്ധം

വി. എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ

കോവളത്തെ അങ്കത്തട്ടിൽ പതറാതെ നിൽക്കുന്നു, **നീലലോഹിതദാസൻ നാടാർ**.

അഡ്വക്കേറ്റ് എ. ജയശങ്കർ

അഭിഭാഷകനും രാഷ്ട്രീയ നിരീക്ഷകനും രാഷ്ട്രീയ നിരൂപകനുമാണ് അഡ്വക്കേറ്റ് എ. ജയശങ്കർ. മാധ്യമം ദിനപത്രത്തിൽ ‘കെ. രാജേശ്വരി’ എന്ന തൂലികാ നാമത്തിൽ എഴുതിയ ലേഖനങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. മലയാളി

കൾക്കിടയിൽ അദ്ദേഹം കൂടുതൽ പ്രശസ്തി നേടിയത് ഇന്ത്യാവിഷൻ ചാനലിലെ പ്രതിവാദ ദിനപത്ര അവലോകന പരിപാടിയായ വാരാന്ത്യം എന്ന പരിപാടിയിലൂടെയാണ്. തനതായ ഒരു അവതരണ ശൈലിയാണ് ഈ പരിപാടിയിൽ അദ്ദേഹം പ്രകടമാക്കുന്നത്. മലയാളത്തിലെ പ്രമുഖ വാർത്താ ചാനലുകളിലെല്ലാം രാഷ്ട്രീയ ചർച്ചകളിൽ സ്ഥിരം സാന്നിധ്യമാണ് ഇദ്ദേഹം. കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിലെയും ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിലെയും ജയശങ്കറിന്റെ അഗാധമായ അറിവിനൊപ്പം ഹാസ്യവും ഗൗരവവും കലർന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർഭയത്വത്തോടെയുള്ള അവതരണ രീതിയും ഏറെ ജനപ്രിയമാണ്.

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിറ്റിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളത്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 30 മുതൽ 60 മിനിറ്റുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം - കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ - എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: editors@sayahna.org.
- പ്രതികരണങ്ങൾ editors@sayahna.org എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്കോ, ഈ വെബ് പേജിൽ കമന്റുകളായോ ചേർക്കുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്ക് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.